

ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΝΕΡΟ, ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΤΡΟΦΙΜΑ (Ιούνιος 2010)

Συγγραφέας: ΦΑΝΗ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥΔΗ

Μακριές άνυδρες περιόδους διαπιστώνουμε όχι μόνο στον ευρωπαϊκό νότο αλλά σε πάμπολλες περιοχές της υδρογείου, με τα αποθέματα του νερού να περιορίζονται, την τιμή του φυσικού αγαθού να εκτινάσσεται στα ύψη και την ορθολογική διαχείριση του να παραμένει επιτακτική ανάγκη. Είμαστε τάχα καταδικασμένοι στην αυταπάτη ότι «θα βγάλουμε και πάλι τη μέρα» αρνούμενοι να δεχτούμε πως έχουμε υπερβολικά καθυστερήσει να διαφυλάξουμε -πάσει θυσία- τον πολύτιμο αυτόν φυσικό πόρο για να έχουμε και αύριο; Ήσως εξακολουθούμε να σπαταλούμε το νερό, με τον τομέα της γεωργίας να ξοδεύει μεγάλες ποσότητες και να κινδυνεύει να πληρώσει τα επίχειρα της αλόγιστης χρήσης του. Οι εμπειρογνώμονες του Διεθνούς Ινστιτούτου Διαχείρισης Νερού International Water Management Institute (IWMI) επισημαίνουν ότι κρίσιμος παράγοντας για τη διατροφική ασφάλεια δεν είναι τόσο η μέθοδος καλλιέργειας (εντατική, οργανική, μεταλλαγμένα) όσο το ίδιο το νερό.

Η γεωργία χρησιμοποιεί διεθνώς το 70% του νερού που διατίθεται για την κάλυψη των ανθρωπίνων αναγκών, αλλά θα χρειαστεί τη διπλάσια ποσότητα για να αυξήσει την αγροτική παραγωγή ώστε να καλυφθούν οι σταθερά αυξανόμενες διατροφικές ανάγκες του πλανήτη. Όμως ο διπλασιασμός του διαθέσιμου νερού είναι αδιανόητος, όπως επισημαίνει το Διεθνές Ινστιτούτο, που προειδοποιεί ότι εξ αιτίας της αυξημένης ζήτησης νερού και σε άλλους τομείς, οι γεωργοί καλούνται να παράγουν περισσότερη τροφή με λιγότερο νερό.

Το φάσμα της έλλειψης νερού επικαλούνται και άλλες πρόσφατες εκθέσεις, όπως ο βρετανικός ασφαλιστικός όμιλος Lloyds που διαπιστώνει ότι η ανεπάρκεια νερού προκαλεί αστάθεια τιμών στη διεθνή αγορά αγροτικών προϊόντων. Έτσι, για παράδειγμα, η τιμή ρεκόρ στη ζάχαρη, το περασμένο καλοκαίρι, οφείλεται εν πολλοίς στις προβλέψεις για λιγότερες βροχές στην Ινδία και στη Βραζιλία. Ειδικότερα μάλιστα στη νοτιο-ανατολική Ασία παρατηρείται ανησυχητική υπεράντληση νερού εξαιτίας της ελλιπούς διαχείρισής του, της αύξησης του πληθυσμού, της κλιματικής

αστάθειας και των ασυντήρητων δικτύων ύδρευσης.

Στέλεχος του Διεθνούς Ινστιτούτου Διαχείρισης Νερού επισημαίνει ότι συχνά οι γεωπόνοι δίνουν έμφαση στην αύξηση της γεωργικής παραγωγής, αγνοώντας τον παράγοντα της ανεπάρκειας νερού ποτίσματος. Τονίζει επίσης την ανάγκη να καταβληθεί κεντρική προσπάθεια για αναβάθμιση των μεθόδων διαχείρισης του νερού στη γεωργία, έτσι που να βελτιστοποιηθεί η αποδοτικότητα του ανά μονάδα παραγόμενου προϊόντος. Μια πιο ακριβής διάθεση νερού μπορεί να κάνει αποτελεσματικότερη την άρδευση, ενώ η εφαρμογή μιας πολιτικής αυστηρής τιμολόγησης και διανομής νερού υποχρεώνει τους αγρότες να περιορίσουν την κατανάλωσή του. Όσο για τους ίδιους τους καταναλωτές θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να στραφούν σε προϊόντα που δεν απαιτούν μεγάλη ποσότητα νερού για να παραχθούν, ειδικότερα σε περιοχές που είναι άνυδρες. Παράλληλα κρίνεται σκόπιμο να ενεργοποιηθούν οι ανταλλαγές αγροτικών προϊόντων ανάμεσα στις περισσότερες και τις λιγότερο εύφορες επαρχίες κάθε χώρας.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στο ένθετο «Δαίμων της Οικολογίας» της Εφημερίδος «ΑΥΓΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ», 6 Ιουνίου 2010, σ. 9.